

[Alfred Jørgensen.]

ster ledsagede lovforslaget om oprettelsen af en statsskole i Aalborg, såvel som af de vedføjede bilag fremgår det, at man både i byen og dens opland ønsker oprettet et nyt gymnasium. De meddelte oplysninger synes også at godtgøre, at der er behov for et sådant. Jeg finder det naturligt, at Aalborg og de nævnte oplandskommuner gerne ser, at staten løser denne opgave, og at de ærede medlemmer, der føler sig som repræsentanter for særlige Aalborgsynspunkter, går ind for denne løsning. Men her kan lokalpatriotiske hensyn naturligvis ikke være afgørende, og jeg melder mig som principiel modstander af den opfattelse, at det skulle være statens sag at løse denne opgave. Det vil være bedst straks at sætte en bom for denne udvikling, hvis konsekvens vil være statens forpligtelse til at gymnasie-dække hele landet i en periode, hvori gældende skolelove stiller krav til staten af betydelig økonomisk rækkevidde, og hvori en eventuelt kommende skolelovgivning kan stille nye krav, der langt fremover vil anvende statens økonomi hårdt. Det vil derfor være klogt at henvise Aalborg kommune til selv at løse den foreliggende opgave i samarbejde med de pågældende oplandskommuner. Mine betænkeligheder gælder i første række opførelsen af den nye skolebygning. Det er ganske vist muligt, at staten med det byggetilskud, den efter gældende regler vil komme til at yde til en kommunal skolebygning, ikke vil slippe meget billigere ved en kommunal løsning; men der er på den anden side både mulighed og sandsynlighed for, at kommunen vil bygge billigere end staten.

Desværre indeholder lovforslaget ingen antydning af den påtænkte skoles anslåede opførelsespris, og det kan jeg naturligvis ud fra min indstilling beklage, hvis forholdet er det, at det anslåede beløb er af en sådan størrelsesorden, at det kunne tænkes at hemme lovforslagets gang gennem det høje ting; men når jeg anbefaler en kommunal løsning, er det navnlig med henblik på omkostningerne ved skolens drift. Her er forholdet nemlig det, at driften af et statsgymnasium i overvældende grad vil blive dyrere for staten end driften af et kommunalt gymnasium med de for denne drift normerede statstilskud — og her tænkes

ikke blot på den normale andel, som kommunen eller kommunerne selv må udrede ved kommunal drift, men især på det forhold, som opstår derved, at staten i henhold til lov af 11. juni 1954 om vederlagsfri undervisning for eleverne uden modydelse fra hjemstavnskommunen afholder alle de med denne undervisning forbundne udgifter. Efter vedtagelsen af nævnte lov er de fordele, en by har ved at have et statsgymnasium og omegnskommunerne ved at kunne sende deres elever derhen til vederlagsfri undervisning, øget i væsentlig grad — fordele, der altså opnås på andre byers bekostning. Da Aalborg allerede har et statsgymnasium, finder jeg — og det ligger jo på linie med de synspunkter, der blev fremført af det ærede medlem hr. Jørgen Jørgensen (Lejre) — at spørgsmålet om oprettelsen af et nyt gymnasium i byen bør henvises til kommunens overvejelse; jeg kan da også henvise til, at de betragtninger, der blev gjort gældende af det ærede medlem hr. Heilesen, netop understreger rigtigheden af mine synspunkter.

Retsforbundet kan derfor ikke yde sin støtte til gennemførelse af det fremsatte lovforslag.

Horn: Denne forhandling har ligesom de tidligere forhandlinger om gymnasier i høj grad vist, hvilken urimelighed det er, at vi har 2 slags gymnasier: statsgymnasier og kommunale gymnasier; de store byer rager jo statsgymnasierne til sig — foruden alle de andre fordele, de kan skaffe sig.

Jeg har gentagne gange i de sidste 15 år rejst det spørgsmål, om ikke staten bør behandle kommunerne ens, og jeg fik for nogle år siden tilslutning til nedsættelse af en kommission, der skulle undersøge dette forhold. Denne kommission har afgivet betænkning, men hvorvidt den er kommet til det rigtige resultat, skal jeg ikke udtale mig om. Jeg vil imidlertid gerne give tilslutning til den tanke, som det ærede medlem hr. Jørgen Jørgensen (Lejre) fremsatte: at tiden nu måtte være inde til, at dette spørgsmål tages op til virkelig undersøgelse. Vi ved jo, at den højtærede minister har evne og vilje til at gå til bunds i sagerne, og jeg vil derfor meget anbefale ham at tage det ærede medlem hr. Jørgen Jørgensen (Lejre)s tanke op til overvejelse, så at vi kan få en